

Panun näkinoita

Chopin — elämäkerrat kiinnostavat jatkuvasti.

Sävelten suosittu runoilija Chopin tuntuu jatkuvasti olevan myös kirjallisen mielenkiinnon kohteena. Sen johdosta, että hänen kuolemastaan lokakuun 17 päivänä 1849 ensi vuonna siis tulee kuluneeksi sata vuotta, on puolalainen filmiyhtiö "Film-Polski" julistanut kansainvälisen kilpailun C:n elämäkertaa käsittevästä filminovellista. Kilpailukutsussa mainitaan, että käsikirjoitus voi olla elämäkerrallinen tai se saa perustua hänen musiikkiinsa. Uutisen mukaan luettiin kutsussa sitten erinäisiä ehtoja ja neuvoja ja huomautetaan lopuksi, että käsikirjoitus on lähetettävä osoitteella "Konkurs Chopinowski", Varsova, jne.

Konkurssista ei Chopinin maineen ja elämäntyön tunnustamisen suhteen kuitenkaan tunnu olevan pelkoa! Leikkisikseen! Puolalainen konkurs-sana ilmeisesti tarkoittaa hänen perintöään ja ko. yhtymä vaaliä tätä perintöä.

Tuskinpa meille suomalaisille monikaan ulkomaalainen luova nero mahdollisesti joiain kirjailijoita lukuunottamatta, on niin tuttu kuin Chopin. Muistini mukaan oli ensimmäinen mestaria käsittelevä filmi nimeltään "Chopinin iäähyyäisvalssi". Se oli saksalaista tekoa ja valloitti Euroopan samoihin aikoihin kuin romanttinen "Schubertin lemmentarina" kiersi valkokangasnäyttämöitä. Viime talvena, kolmisentoista vuotta edellisen jälkeen, oli meillä oululaisilla tilaisuus tutustua uuteen suurenmoiseen

Chopin-filmaukseen, amerikkalaiseen "Suuri unelma", joka oli lemmentarina paljon suuremmassa määrin kuin ensin mainittu. Chopin ja kuuluisa ranskalainen kirjailija George Sand, myös kirjailija Musset'in ja maestro Lisztin rakastajat, ovat melkein yhtä paljon etualalla.

Molemmat filmit olivat kyllä sitä luokkaa, että olen valmis katsomaan ne uudelleen milloin hyvänsä. Arvattavasti nyt sitten filmikäsitteilykilpailun avulla saamme säveltäjämehtarin 100-vuotiskuolinpäiväksi tähänastisista parhaimman filmitulkinnan, ovathan ensimmäisen kerran kysymyksessä hänen omat maamiehensä, vaikka — mene ja tiedä!

Tietääkseni on Chopinin elämäkerta tuttu suomalaisille lisäksi ainakin yhden näytelmän ja kahden kirjan perusteella. Synkkänä syksynä 1939 näin Kansallisteatterissa puolalaisen kirjailijan Jaroslaw Iwaszkiewiczin kirjoittaman näytelmän "Vieraantunut sydän", hyvin merkillisen ja hienon kappaleen. Viime talvena ilmestyi suomennoksena Guy de Pourtalés'n elämäkerrallinen romaani "Sävelten runoilija Chopin" Otavan kustannuksella, minkä lisäksi olen kuullut, että Paletti on julkaissut suomennoksen du Bevronen romaanista "Lemmen sävel".

Luulenkin, että Chopin pianosäveltäjästä on kansanomaisin, joten jo senkin takia häntä käsittelevillä filmeillä ja kirjailijoilla on varma yleisömenestys.